

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

DARE to Care: Povijesno obrazovanje za ljudska prava

Autor: Lina Jurjević

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Sufinancira
Europska unija

Ovaj projekt sufinanciran je sredstvima Europske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova isključiva su odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Europske komisije ili provedbenih organizacija. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije.

DARE to Care: Povijesno obrazovanje za ljudska prava

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Aktivizam za depolariziranu i snažnu (otpornu) Europu') pokrenuta je s ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju te dijalog usmjeren na mlade i njihov aktivizam u području suvremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje te kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali projekta DARE nastoje ojačati aktivno građanstvo i europske vrijednosti te promicati i osnažiti glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posjetite mrežnu stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Teme

- 'DARE to Care' (igra riječi, 'Usudi se mariti') tema - uvid u motivaciju mlade osobe i njenu predanost svrhovitom volontiranju kojim doprinosi boljitku zajednice;
- Povijesno obrazovanje za ljudska prava i propitkivanje jesmo li što naučili iz povijesti te kako prošlost oblikuje i utječe na našu sadašnjost.

Kontekst

Školski nastavni planovi i programi često ne odvajaju dovoljno vremena za obrađivanje delikatnih tema kao što je holokaust te se rijetko bave neugodnim povijesnim činjenicama iz povijesti vlastite zemlje. Štoviše, u današnje vrijeme ove osjetljive teme često su predmet kontroverzi jer ih se može povezati sa suvremenim društvenim izazovima i pitanjima ljudskih prava. U nekim zemljama raste povijesni revizionizam i relativizacija povijesnih činjenica. Ovi fenomeni dovode do pogrešnih i pojednostavljenih tumačenja složenih povijesnih procesa što pak pridonosi govoru mržnje, predrasudama i polarizaciji po pitanju određenih tema.

Ovaj nastavni plan pruža uvid u mlade ljude kojima su ova pitanja zanimljiva i koji u slobodno vrijeme provode edukativne radionice o ljudskim pravima i povijesti.

Ciljevi

- zainteresirati učenike za učenje povijesti;
- promicati volontiranje i vršnjačko učenje kao učinkovite obrazovne pristupe;
- potaknuti učenike na aktivno odgovaranje na izazove u zajednici i promicanje kulture dijaloga.

Ishodi učenja

Na kraju sata učenici će moći:

- objasniti na koji način povijest utječe na sadašnjost;
- prepoznati i raspraviti primjere povijesnog revizionizma i/ili suočavanja s prošlošću;
- analizirati i objasniti što se može poduzeti u određenim situacijama.

Materijal i oprema

Laptop, projektor, zvučnici, internet/Wi-Fi, flipchart blok s papirima i samoljepljivi papirići

Trajanje

45 minuta (jedan školski sat)

Tijek nastavnog sata

Uvod (10 minuta)

Na početku sata nastavnik učenicima postavlja pitanja:

- Možete li navesti noviji kontroverzni događaj vezan uz povijest u vašoj zajednici? (vandaliziranje spomenika, govor mržnje, desničarski grafiti itd.)
- Kako se osjećate zbog tih događaja i zašto?

Gledanje kratkog videozapisa DARE to Care: Povijesno obrazovanje (5 minuta)

Reproducirajte videozapis učenicima: depolarisation.eu/hr/rights

Kratka rasprava o videozapisu (15 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i daljnje promišljanje:

- Na kojem konkretnom povijesnom problemu rade mladi ljudi prikazani u videozapisu?
- Koliko je važno učenje povijesti za današnje mlade ljude?

"Past2Present" ('Povijest sadašnjosti') - aktivnost za cijeli razred (15 minuta)

Nastavnik objašnjava učenicima završnu aktivnost sata u kojoj će svi zajedno osmisliti nekoliko ideja o tome kako se mogu uključiti u suočavanje s određenim problemima koji se pojavljuju u njihovoj školi ili gradu.

Nastavnik zatim izlaže tri (unaprijed pripremljena) flipchart papira na kojima su zapisane sljedeće tri situacije:

1. situacija: Jedno jutro, po dolasku u školu, učenici i nastavnici nailaze na svježe grafite s kukastim križevima na nekoliko mjesta unutar škole te na vanjskim zidovima.

2. situacija: U razgovoru s jednim od vaših prijatelja ili poznanika on/ona izgovore nešto u stilu: "Holokaust nije stvaran, nije se nikada dogodio."

3. situacija: Određena skupina u vašem gradu često je marginalizirana, diskriminirana ili napadnuta isključivo zbog svoje rase ili etničke pripadnosti.

Učenici imaju ukupno 5 minuta da osmisle 3 ideje (svaki učenik po jednu za svaki scenarij) o tome kako bi reagirali u tim situacijama te ih zapišu na samoljepljivi papirić (3 po učeniku).

"Past2Present" - nastavak aktivnosti za cijeli razred

U zadnjih 10 minuta sata nastavnik analizira ponuđene odgovore učenika, bilježeći npr. koje su ideje bile najpopularnije (vjerojatno su mnogi učenici došli do istih ili sličnih rješenja), koje ideje su možda bile kontraproduktivne ili potencijalno štetne, a koje vrlo originalne itd.

Sat završava tako što nastavnik podsjeća učenike da društvo funkcionira samo ako se svi pokušamo uhvatiti u koštac s nepravdom, govorom mržnje i drugim društvenim anomalijama. Nijedna inicijativa nije premala jer će ponekad i suosjećanje i pokazivanje da vam je stalo promijeniti nečiji život.

Izvori

- Projekt DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i videozapisi koji se nalaze na mrežnoj stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu

Prilagodba aktivnosti za nastavu na daljinu

Ova se lekcija lako prenosi u online format. Uvodni dio, gledanje videozapisa i rasprava mogu se održati putem online platformi. Aktivnost oluje ideja sa scenarijima i samoljepljivim papirićima/bilješkama može se provesti upotrebom različitih mrežnih whiteboard alata, npr. Miro board, Google Jamboard, Excalidraw itd.

Vrednovanje

Ocjenjivanje ili vrednovanje treba se usredotočiti na aktivnosti učenika koje mogu uslijediti nakon sata - na primjer, na jednu od ideja predloženih za domaću zadaću.

Ideje za domaću zadaću

- 1. ideja za domaću zadaću: Učenici trebaju (pojedinačno ili u manjim skupinama) istražiti što je 'poricanje holokausta' i povijesni revizionizam koji se odnosi na Drugi svjetski rat. Je li ova problematika na bilo koji način prisutna u vašoj zemlji u današnje vrijeme? Ako je, na koji način se manifestira? Zadatak učenika je izraditi kratku prezentaciju o tome.
- 2. ideja za domaću zadaću : Postoji li u povijesti vaše zemlje tema s kojom se ljudi i dan danas teško suočavaju? Zamolite učenike (pojedinačno ili u malim skupinama) da istraže jednu takvu osjetljivu ili kontroverznu temu iz povijesti svoje zemlje i izrade kratku prezentaciju, objašnjavajući o čemu se radi; zašto je tema osjetljiva ili kontroverzna; zašto misle da ova kontroverza uopće postoji (tj. zašto je teško ili komplicirano poučavati ili govoriti o toj temi); kako ta konkretna povijest utječe na sadašnjost.